

УДК 336.711.65

Сучасні схеми відмивання злочинних коштів у світі та в Україні

Р.О. БАРАНОВ

Національна академія державного управління при Президентіві України,
м. Київ, Україна, E-mail: ruslan83@bigmir.net

Авторське резюме

Протидія відмиванню коштів, отриманих злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму потребує вдосконалення класифікації типових та неординарних схем та методів їх виявлення і попередження. Злочинці постійно удосконалюють свою майстерність у відмиванні грошей, продовжується глобалізація таких процесів. Поряд з банками, що традиційно використовуються для відмивання грошей (як жертви або як організатори-співучасники), набувають популярності системи електронних грошей. Виникають нові для України злочинні схеми, пов'язані з фінансуванням тероризму та приховуванням доходів, отриманих від корупційних схем. Відзначається низька ефективність розкриття та покарання таких злочинів, незважаючи на те, що Національний банк підвищив вимогливість до банків щодо функціонування служби фінансового моніторингу. Пропонується запровадити в Україні порядок оприлюднення інформації про розкриті правоохоронними органами схеми відмивання грошей (основні параметри), а також розробити інструментарій контрзаходів, спрямованих, з одного боку, на попередження таких схем, а з іншого – на їх своєчасне виявлення на рівні фінансових установ. Доцільно створити єдину базу даних про учасників таких схем, доступну для зацікавлених державних органів, а також типові параметри підозрілості осіб та операцій з відмивання грошей.

Ключові слова: відмивання брудних грошей, фінансування тероризму, економічна злочинність, корупція, центральний банк, банківський бізнес, регулювання банків.

Modern schemes of money laundering in the world and in Ukraine

R.O. BARANOV

National academy for public administration under the President of Ukraine,
Kyiv, Ukraine, E-mail: ruslan83@bigmir.net

Abstract

Combating money laundering crime requires classification of typical and unusual schemes. Criminals constantly improve their skills in money laundering, proceeds of globalization processes. Along with banks, which are traditionally used to launder money (as victims or organizers-participants), recently electronic money became popular tool for offenders. There are new for Ukraine criminal schemes related to terrorist financing and concealment of proceeds derived from corruption schemes. There is low efficiency of detection and punishment of such crimes, despite the fact that the National Bank increased the demands on the banks on the functioning of financial monitoring function. It seems expedient to introduce in Ukraine the procedure for publication of information on law enforcement authorities uncovered money laundering schemes (basic parameters) and to develop countermeasures toolkit for the purpose, on the one hand, to prevent such schemes, on the other - for their timely detection at financial institutions. It is advisable to create a single database on participants of such schemes available to engaged government agencies as well as typical characteristics of suspicion persons and transactions related to money laundering.

Keywords: Money laundering, terrorist financing, economic crime, corruption, the central bank, banking, regulation of banks.

Постановка проблеми. Боротьба з відмиванням коштів, отриманих злочинним шляхом, є однією з невід'ємних складових загальнодержавних планів уряду щодо боротьби з корупцією, яка нині в Україні є серйозною проблемою на всіх рівнях адміністративного управління, у більшості сфер життєдіяльності суспільства. Всі ці питання охоплюють сферу забезпечення національної безпеки держави, ефективної реалізації її національних інтересів, створення умов для розвитку людини та громадянського суспільства. Схеми відмивання грошей постійно вдосконалюються, що потребує актуалізації відповідних знань органів державного регулювання. Масштаби таких операцій зростають у тих країнах, де послаблені регулятивні вимоги, а також тоді, коли зростає політична та економічна нестабільність.

Аналіз досліджень і публікацій. Питанням виведення економіки з тіні присвячено багато праць зарубіжних та вітчизняних учених. Зокрема, теоретичні та прикладні основи дослідження тінізації висвітлено в наукових працях Л. Бабій [1], О. Ващенко [2], О. Грищенко [3], М.Колдовського [7], М. Осип-

чук [4] та ін. Виконаний аналіз свідчить, що ця тематика не отримала належної уваги з боку науковців, які працюють у галузі державного управління.

Метою дослідження є проведення системного аналізу найбільш розповсюджених сучасних схем відмивання злочинних коштів у світі та в Україні зокрема.

Виклад основного матеріалу. Легалізація доходів, набутих злочинними способами, представляє загрозу економічній безпеці будь-якої країни, вона набуває глобального характеру, оскільки різні схеми відмивання грошей мають транснаціональний характер та мають зв'язок з організованою злочинністю (наркобізнесом, фінансовими шахраями, работорговцями і фінансуванням тероризму).

У вітчизняній літературі закріпилася класифікація злочинів з відмивання грошей на типи за використанням цінних паперів та нерухомості, створення підставних фірм для конвертації безготівкових грошей у безготівкові. Використання цінних паперів як інструменту для здійснення фіктивних за своєю метою фінансових операцій, як правило,

відбувається в межах чинного законодавства.

Наприклад, одна особа придбає цінні папери за номіналом або з дисконтом, а потім продає іншій особі такі цінні папери за завищеною ціною. Для створення штучного враження високої ціни на ринку сторони залучають біржових торговців, які проводять 1-2 угоди на місяць між собою з купівлі-продажу конкретного цінного паперу (інвестиційного сертифікату, облігації, акцій). Держфінмоніторинг проводить фінансове розслідування операцій, проведених за участю 44 компаній-нерезидентів, належних «сім'ї Януковича» [10].

Виявлено, що вказаними компаніями, протягом 2010-2013 років, через рахунки, відкриті в банках Латвії, заведено так звані «інвестиції» в Україну на суму еквівалентну 1,37 млрд. дол. США. В подальшому, з метою легалізації, частина цих коштів (еквівалент 1,15 млрд. дол. США) використана для придбання високоліквідних облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП), емітованих у доларах США, решта коштів (еквівалент 220 млн. дол. США) розміщено на депозитах у вітчизняних банках.

У більшості схем легалізації тінювих доходів беруть участь фірми, що створюються лише на короткий період для реалізації конкретних схем, і часто використовуються для відмивання доходів від злочинної діяльності банки мало-розвинених країн (кошти, що пройшли через їхні рахунки чи цінні папери, придбані в цих чи через ці установи, простежити майже неможливо). Популярною схемою легалізації тінювого капіталу є ввезення на територію України в якості транзиту певних товарів та переміщення їх на кордоні до іншого транспорту і подальший продаж вже на самій території держави товарів, не сплачуючи мита і офіційно не декларуючи товар [1].

Варто звернути увагу на те, що банки виступають у ролі помічників, консультантів шахраїв, як правило, це дрібні банки кептивного типу.

У зв'язку з проведенням військових дій на сході України активізувалися шахраї, що використовують волонтер-

ський рух для збирання внесків [11].

Зокрема, широко рекламуються номери рахунків платіжних карток для перерахування благодійних внесків. Ще одним новим видом злочину, що потребує відмивання доходів, є привласнення коштів, що використовуються на оборону країни. При цьому злочинці отримують доходи готівкою від нелегального продажу палива, зброї та іншого майна. З початку 2014 року у Збройних Силах України зареєстровано 113 злочинів з ознаками корупції, що на 26 відсотків більше, ніж у минулому році. Збільшилась їх питома вага у загальній кількості зареєстрованих злочинів – з 18 до 20 відсотків [8].

Відмивання грошей також відбувається в Україні шляхом надання різноманітних подарунків посадовим особам, а дуже часто – їх родичам або довіреним особам. Такі подарунки дуже складно прослідити, чому також сприяє відсутність контролю джерел доходів у придбанні коштовних речей та послуг.

М. Д. Осипчук окремо виділяє зовнішньоекономічні операції, що виступають одним із важливих механізмів виведення злочинних доходів за кордон [8]. Незважаючи на досить високий рівень державного регулювання, сфера міжнародної торгівлі залишається привабливою для використання з метою виведення коштів за кордон для ускладнення пошуку та конфіскації злочинних доходів або зворотного інвестування засобів у легальну економіку.

Найчастіше використання сфери міжнародної торгівлі з метою відмивання злочинних доходів здійснюється через: експортні операції (неповернення експортної валютної виручки, заниження/завищення ціни на експортні товари, псевдоекспорт, експорт за фальшивими документами); імпорتنі операції (псевдоімпорт, завищені ціни на товари, що імпортуються, імпорт за фальшивими документами); експортно-імпорتنі та транзитні операції (карусельні схеми, транзитні платежі по фіктивному імпорту й фіктивному експорту, транзит товарів через митну територію країни). Одна з найбільш розповсюджених сучасних

схем відмивання – «карусельна товарна схема», що супроводжуються незаконним відшкодуванням з бюджету ПДВ. Остання характеризується циклічністю однотипних операцій між учасниками у максимально короткі терміни проведення розрахунків (часто протягом одного дня). Економічну основу схеми складає можливість отримати відшкодування ПДВ з бюджету за експортований товар. При цьому активно використовуються фальсифікація інформації стосовно фінансово-господарської діяльності підприємств, оцінки його вартості, наявності заставного майна тощо. Загалом схема «карусельного» типу включає одержання експортером «брудних» грошей від імпортера-нерезидента (зазвичай він знаходиться в офшорній зоні); розрив «ланцюга» операцій у схемі на етапі передачі грошей імпортерів; виведення коштів нерезиденту для подальшого «прокручування».

Осипчук М.Д. також звертає увагу на те, що однією з модифікацій шахрайства із ПДВ є по суті аналогічна схема, що реалізується в межах країни. У цьому випадку замість експорту має місце купівля товару за завищеними цінами, що надає право на податковий кредит. Для забезпечення необґрунтованого відшкодування податку у схемі існує фіктивна фірма (чи група фірм – «конвертаційний центр»), яка по завершенні циклу операцій зникає разом з документацією, не переводячи до бюджету ПДВ, отриманий від продавця. Але решта учасників схеми вимагають повернення ПДВ з боку держави. Криміналізовані схеми використання системи ПДВ у ЄС є по суті подібними до української практики, за винятком того, що «європейська модель», як правило, не включає цінових маніпуляцій і перенесення доданої вартості на фірми-одноденки, а натомість ґрунтується на змові платників податку з двох чи декількох країн-членів ЄС, задіяних у експортно-імпортних операціях.

Історично в Україні не було розповсюджено відмивання грошей, пов'язаних з фінансуванням тероризму (за винятком окремих випадків за участю нерезидентів). Останні події в Укра-

їні актуалізували цю проблему. Так, з метою виявлення активів так званих високопосадовців «ДНР» та «ЛНР», Держфінмоніторингом здійснено ідентифікацію зазначених осіб та направлено запити до всіх банківських установ України. За результатом аналізу отриманої інформації встановлено рахунки т.з. високопосадовців «ДНР», «ЛНР». На рахунках зазначених осіб виявлено та заблоковано кошти на загальну суму в еквіваленті 28,54 млн. грн., а саме: на рахунках семи т.з. високопосадовців «ДНР» - 39, 2 тис. грн., 15,2 тис. дол. США та 10, 6 тис. євро; на рахунках шести т.з. високопосадовців «ЛНР» - 2,63 млн. грн. та 1,07 млн. дол. США. Нижче наведено приклади випадків відмивання грошей, які були розслідувані уповноваженим органом в США – Службою внутрішніх доходів - та розглянуті у судах. Зазначений перелік не приділяє уваги структурі таких схем.

Наведені приклади дозволяють відзначити, по-перше, невисокий рівень складності схем відмивання грошей; по-друге, значні частки злочинів, пов'язаних з торгівлею наркотиками. Розширюється відмивання грошей через системи електронних грошей, наприклад Bitcoins. У системі не залишається достатня інформація про користувача, операції проводяться практично анонімно. Крім того, ми пропонуємо звернути увагу на нові можливості для злочинців у використанні платежів через мобільну телефонію (дрібними сумами) та поповнення платіжних карток зацікавлених осіб для фінансування тероризму, заборонених подарунків. Національний банк підвищив вимоги до банків щодо фінансового моніторингу, зокрема, ряд середніх та дрібних банків були об'єктом санкцій за порушення процедур внутрішнього контролю.

Висновки. Банки виступають традиційно установами, що використовуються для відмивання грошей, проте набувають популярності системи електронних грошей. На підставі викладеного, пропонується запровадити в Україні порядок оприлюднення інформації про розкриті схеми відмивання грошей (основні пара-

Таблиця. Щорічний огляд виявлених схем відмивання грошей за 2015 фінансовий рік, США

Тип схеми	Приклади
Шахрайство	У штаті Огайо 2 приватними особами створено коледж у статусі неприбуткової організації з метою отримання студентських позик на пільгових умовах фінансової допомоги від департаменту штату. Студентам продавалися дипломні роботи, видавалися фальсифіковані дипломи (тривалість злочину: 2008-2012 рр.).
Наркаторгівля	<p>Придбання та розсилання наркотиків поштою United States Postal Service, відкриття банківських рахунків для отримання доходів (з 410 тис. дол. Надходжень було знято 395 тис. дол.).</p> <p>Приватною особою використано юридичну фірму для відмивання грошей від торгівлі наркотиками. Фірма була створена у 1995 р., але потрапила у фінансову скруту у 2006 р. Власник фірми отримав кредити від свого родича в обмін на фіктивне оформлення його на роботу. Фірма отримувала надходження готівкою родича від продажу наркотиків.</p> <p>Фармацевт використовував можливості виписувати ліки для пацієнтів у системі медичної допомоги Medicare, Medicaid і приватного страхування, щоб придбати наркотики для продажу. В обмін на хабарі від пацієнтів виставлялись фальшиві рахунки на ліки.</p> <p>Продавець наркотиків використовував доходи від продажу кокаїну та марихуани для купівлі автомобілів від імені третіх осіб, щоб приховати справжнє право власності на майно.</p> <p>Група злочинців торгувала наркотиками, відкривши багато рахунків у місцевих банках, а також використовуючи банківські перекази грошей. Внески на рахунки були зроблені в кількох філіалах одного банку на суми менше 10 тис. дол., щоб ухилитися від дотримання вимог до звітності банку валютної операції.</p>
Рекет, шахрайство	<p>Приватна особа привласнила активи церковної громади, в т.ч. 18-поверховий будинок. Для отримання посади і повноважень вона фальсифікувала документи. Упродовж 10 років залякував і погрожував іншим особам у приховуванні злочинів з розкрадання активів.</p> <p>Приватна особа разом з братом привласнили благодійні внески ветеранам війн шляхом акумулювання коштів на рахунку в благодійній організації, на допомогу ветеранам було витрачено менше 1% зібраних коштів.</p>
Використання платіжної системи для торгівлі наркотиками	Приватна особа займалася бізнесом з переказу грошей без ліцензії. У 2011-2013 роках він проводив операції на чорному ринку з Bitcoin на спеціальному сайті Silk Road. Замовлення на купівлю наркотиків приймалися через BitInstant, компанію, що базується в Нью-Йорку. BitInstant була створена, щоб дозволити клієнтам обміняти готівку для Bitcoins анонімно, тобто без надання персональної інформації і стягнення плати за сервіс.
Бізнес без ліцензії	Менеджер з інформаційних технологій, громадянин Росії, що проживав в Коста-Ріка, у 2012-2014 роках розповсюджував послуги системи цифрової валюти без ліцензії. Менеджер ніс основну відповідальність за підтримання технологічної інфраструктури компанії Liberty Reserve і для впровадження систем, призначених для створення помилкового враження, що у Liberty Reserve була ефективна програма по боротьбі з відмиванням грошей. Це дозволяло використання системи для відмивання коштів, отриманих від або призначені для заохочення злочинної діяльності.
Шахрайство з цінними паперами	Приватна особа разом з причіниками займалися шахрайством з іпотечними угодами. Угоди оформлялися на підставних покупців з метою отримання грошей через фіктивні корпорації. Також було введено в оману принаймні 70 жертв на інвестиційних схемах.

Фінансове шахрайство	Приватна особа виступала організатором інвестиційної схеми для залучення коштів від громадян. Одна схема була побудована на фіктивному придбанні та перепродажу уряду Пакистану нерухомості, а друга – на перепродажу пакетів квитків на спортивні заходи. Особа приховала дохід від проведених операцій у своїй податковій декларації за період 2008-2010 років.
Фінансова піраміда	Приватна особа виступала в ролі адміністратора для хедж-фондів, позбавила майна 400 жертв. Коли схема почала руйнуватися, то ця особа з прибічниками залучала додаткові кошти від нових інвесторів, щоб зробити виплати деяким давнім інвесторам та привласнити решту. Адміністратор показував недостовірну звітність на своєму сайті (замість заявлених 120 млн. дол. активів реально було 1 млн. дол.). Організатор використовував складну мережу підставних компаній, щоб ухилитися від сплати податків і відмивання грошей, отриманих від фінансової піраміди.
Допомога у платежах в наркоторгівлі	Колишній генеральний директор компанії Bitcoin Exchange забезпечував у системі Bitcoins вкладання грошових коштів для полегшення обігу наркотиків на чорному ринку міжнародного кібер-бізнесу, призначеному для незаконної торгівлі наркотиками анонімно і за межами досяжності правоохоронних органів. Згідно з судовими документами, ця особа була головним керуючим компанії BitInstant, і за період з 2011 по жовтень 2013 року, коли BitInstant припинила свою діяльність, вона була відповідальною за забезпечення дотримання BitInstant вимог до боротьби з відмиванням грошей, а також заступником голови Фонду Bitcoin для просування системи віртуальної валюти Bitcoin. Він свідомо дозволив організаторам наркоторгівлі користуватися послугами BitInstant, надавав їм знижки на великий обсяг операцій; не подав жодного повідомлення про підозрілу активність до Міністерства фінансів про незаконну діяльність клієнтів і свідомо допомагав клієнту обійти обмеження на операції.
Шахрайство з іпотекою	Приватна особа шляхом підробки документів вводила в оману кредиторів за іпотекою. Кредитні заявки були представлені через кілька різних іпотечних брокерів, які містили неправдиві дані про доходи, зобов'язань, джерела внеску покупців і наміри використання житла.

Джерело: Examples of Money Laundering Investigations - Fiscal Year 2015. - <http://www.irs.gov/uac/Examples-of-Money-Laundering-Investigations-Fiscal-Year-2015>

метри), а також розробити інструментарії контрзаходів, спрямованих, з одного боку, на попередження таких схем, а з іншого – на їх своєчасне виявлення на рівні фінансових установ. Доцільно ство-

рити єдину базу даних про учасників таких схем, доступну для зацікавлених державних органів, а також типові параметри підозрілості осіб та операцій з відмивання грошей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бабій Л.М. Відмивання «брудних» коштів: історія виникнення поняття, нормативне визначення, його сутність і суспільна небезпека / Л.М. Бабій. – Фінансовий моніторинг 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://libfor.com/index.php?newsid=1251>.
2. Ващенко О.М. Фінансово-економічний механізм національної системи протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом / О.М. Ващенко // Дисертація ДВНК «УАБС НБУ» Суми. – 2011. – 195 с.
3. Грищенко О. Проблеми боротьби із «відмиванням брудних коштів» [Електронний ресурс]. Молодий вчений. - № 2 (17), 2015– Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1816>
4. Задворних С.С. Етапи вдосконалення механізму боротьби з відмиванням «брудних грошей» в Україні. - «Молодий вчений», № 2 (17), лютий, 2015 р. – с. 76-81. [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/2/75.pdf>
5. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму: від 28.11.2002 № 249-IV(у редакції Закону України від 18 травня 2010 року № 2258-VI(зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=249-15>
6. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: постанова Правління НБУ від 14.05.2003 № 189 у редакції Постанови від 31 січня 2011 року № 22 (): http://www.sdfm.gov.ua/documents.php?cat_id=34&doc_id=296&lang=uk&page=1
7. Колдовський М.В. Світовий досвід боротьби з відмиванням грошей банківського сектора в сучасних умовах глобалізації фінансових ринків / М.В. Колдовський // Європейський вектор економічного розвитку : зб. наук. пр. – № 1 (4). – Д. : ДУЕП, 2008. – С. 26–32.
8. Корупція в армійських погонах/ Юридичний вісник України. - 2014-10-25. - http://yurinc.com/ru/yuridichnyi_visnyk_ukrainy/overview/?id=489
9. Осипчук М.Д. Специфіка відмивання злочинних доходів за допомогою зовнішньоторговельних операцій в Україні. – Матеріали конференції. 27.06.2014. - [Електронний ресурс]/Режим доступу: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1192/>
10. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sdfm.gov.ua>.
11. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mvs.gov.ua
12. Петюта І.М. Особливості адаптації міжнародного досвіду у боротьбі з легалізацією (відмиванням) коштів, одержаних злочинним шляхом, у банківській системі України / І.М. Петюта // Вісник ДонНУЕТ. – № 3(55). – 2012.
13. Проблеми боротьби з відмиванням «брудних» грошей в Україні Романюк В. С., ас. Британська Н. Н. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67425.doc.htm
14. Laundering the Proceeds of VAT Carousel Fraud Report [Електронний ресурс] / The Financial Action Task Force (FATF). – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/topics/methodsandtrends/documents/laundryingtheproceedsofvatcarouselfraudreport.html>
15. Examples of Money Laundering Investigations - Fiscal Year 2015. - <http://www.irs.gov/uac/Examples-of-Money-Laundering-Investigations-Fiscal-Year-2015>
16. VAT: Commission Proposes New Instrument for Speedy Response to Fraud – Frequently Asked Questions [Електронний доступ] / МЕМО/12/609 (31/07/2012). – European Commission. – Режим доступу:http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-12-609_en.htm?locale=en

REFERENCES:

1. *Babij L.M.* Vidmy`vannya «brudny`x» koshtiv: istoriya vy`ny`knennya ponyattya, normaty`vne vy`znachennya, jogo sutnist` i suspil`na nebezpeka (Laundering «dirty» money: the history of concepts, the normative definition of its nature and social danger). 2012. - [nhttp://libfor.com/index.php?newsid=1251](http://libfor.com/index.php?newsid=1251).
2. *Vashhenko O.M.* Finansovo-ekonomichny`j mexanizm nacional`noyi sy`stemy` proty`diyi legalizaciyi dohodiv, otry`many`x zlochy`nny`m shlyaxom (Financial and economic mechanism of a national system of counteraction to legalization of proceeds from crime) Sumy`. 2011. – 195 p.
3. *Gry`shhenko O.* Problemy` borot`by` iz «vidmy`vannyam brudny`x koshtiv» (Problems of combating «money laundering»). Kyiv, *Molody`j vcheny`j*. - № 2 (17), 2015: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1816>
4. *Zadvorny`x S.S.* Etapy` vdoskonalennya mexanizmu borot`by` z vidmy`vannyam «brudny`x groshej» v Ukrayini (Steps to improve the mechanism to combat laundering of «dirty money» in Ukraine)- Kyiv, *Molody`j vcheny`j*. - № 2 (17), 2015: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/2/75.pdf>
5. Zakon Ukrayiny` «Pro zapobigannya ta proty`diyu legalizaciyi (vidmy`vannyu) dohodiv, odezhanu`x zlochy`nny`m shlyaxom, abo finansuvannyu terory`zmu: vid 28.11.2002 # 249-IV(u redakciyi Zakonu Ukrayiny` vid 18 travnya 2010 roku # 2258-VI(zi zminamy` ta dopovnnnyamy`) (The Law of Ukraine «On prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime or financing of terrorism: from 28.11.2002 № 249-IV (in the Law of Ukraine on May 18, 2010 № 2258-VI (as amended))): <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=249-15>
6. Polozhennya pro zdijsnennya bankamy` finansovogo monitory`ngu: postanova Pravlinnya NBU vid 14.05.2003 # 189 u redakciyi Postanovy` vid 31 sichnya 2011 roku # 22 (Regulation on the implementation of financial monitoring by banks: NBU Board Resolution of 14.05.2003

№ 189 amended by Decree of 31 January 2011 № 22): http://www.sdfm.gov.ua/documents.php?cat_id=34&doc_id=296&lang=uk&page=1

7. *Koldovs'kyj M.V.* Svitovyj dosvid borot'by z vidmyvannyam groshej bankiv's'kogo sektora v suchasnyx umovax globalizaciyi finansovyx rynkiv (World Anti-Money Laundering banking sector in the current context of globalization of financial markets // European vector of economic development) – № 1 (4). – Donetsk, 2008. – P. 26–32.

8. Korupciya v armijs'kyx pogonax (Corruption in army uniform / Legal Bulletin of Ukraine). - 2014-10-25. - http://yurincom.com/ru/yuridichnyi_visnyk_ukrainy/overview/?id=489

9. *Osy'pchuk M. D.* Specyfika vidmyvannya zlochy'ny'x doxodiv za dopomogoyu zovnishn'otorgovel'ny'x operacij v Ukraini (Specificity of money laundering via foreign trade operations in Ukraine) 27.06.2014: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1192/>

10. Oficijnyj sajt Derzhavnoi sluzhby finansovogo monitoryngu Ukrainy (The official website of the State Service for Financial Monitoring of Ukraine) <http://www.sdfm.gov.ua>.

11. Oficijnyj sajt Ministerstva vnutrishnix sprav (The official website of the Ministry of the Interior Affairs) www.mvs.gov.ua

12. *Petyuta I.M.* Osoblyvosti adaptaciyi mizhnarodnogo dosvidu u borot'bi z legalizaciyeyu (vidmyvannyam) koshtiv, oderzhany'x zlochy'ny'm shlyaxom, u bankiv's'kij sy'stemi Ukrainy (Features adaptation of international experience in combating the legalization (laundering) of money from crime in the banking system of Ukraine). Donetsk. – 2012.

13. *Romanyuk V. S., Bry'tans'ka N. N.* Problemy borot'by z vidmyvannyam «brudny'x» groshej v Ukraini (Problems of combating money «dirty» money in Ukraine): http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67425.doc.htm

14. Laundering the Proceeds of VAT Carousel Fraud Report / The Financial Action Task Force (FATF). http://www.fatf-gafi.org/topics/methodsandtrends/documents/laudingthe_proceedsofvatcarouselfraudreport.html

15. Examples of Money Laundering Investigations - Fiscal Year 2015. - <http://www.irs.gov/uac/Examples-of-Money-Laundering-Investigations-Fiscal-Year-2015>

16. VAT: Commission Proposes New Instrument for Speedy Response to Fraud – Frequently Asked Questions / MEMO/12/609 (31/07/2012). – European Commission :http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-12-609_en.htm?locale=en

Баранов Руслан Александрович – аспірант

Національна академія державного управління при Президенті України

Адреса: 03057, м. Київ, вул. Ежена Поттьє, 20

E-mail: ruslan83@bigmir.net

Baranov Ruslan Oleksandrovych – postgraduate

National academy for public administration under the President of Ukraine

Address: 20, Ezhena Pottier Str., Kyiv, 03057, Ukraine

E-mail: ruslan83@bigmir.net